Приложение № 5 към т. 1, буква „д“

НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА „ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ (ИКТ) В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ“

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Дигитализацията на учебния процес е ключов елемент в развитието на модерното образование, чрез който се оптимизира процесът на обучение, повишава се неговата ефективност и се подпомага навлизането на иновации, базирани на информационните и комуникационните технологии (ИКТ).

С разрастването на технологиите учителите и образователните институции интегрират различни крайни устройства, интерактивни дисплеи, софтуерни приложения, уеб базирани платформи и други средства в учебния процес, като по този начин подобряват ефективността на преподаване. От друга страна, това позволява на учениците да имат достъп до широк спектър от образователни ресурси, които подпомагат тяхното учене и развитие.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с Приоритетна област 6 „Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие“ – оперативни цели „6.4. Развитие на образованието в дигитална среда и чрез дигитални ресурси“ и „6.6. Модернизиране на образователната инфраструктура към устойчиво развитие“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030).

2.1. Обща цел: Подобряване достъпността, качеството и възможностите за обучение в системата на предучилищното и училищното образование, достъпа до съвременни ИКТ, чрез внедряване на образователни иновации и създаване на условия за устойчивото им развитие.

Дигитализацията може да предостави равен достъп до образование за всички ученици независимо от тяхната географска локация, финансово положение или физически възможности. Интегрирането на технологии в образователния процес подпомага по-доброто адаптиране на ученическите нужди и учебния материал, като се предоставят персонализирани възможности за обучение. Използването на информационните технологии

насърчава развитието на цифрови компетентности в учениците, които са от съществено значение за успешното им адаптиране към условията и изискванията на съвременното общество.

Дигиталната епоха е предпоставка за нови заплахи и рискове в онлайн пространството, затова е от съществено значение учениците, учителите и ръководните екипи на образователните институции да разполагат с необходимите компетентности и умения за защита на данните и информационните системи. Осигуряването на обучения за киберсигурност има важно значение за дигиталната грамотност и може да включва различни аспекти като разпознаване на социални инженерни атаки, сигурност на паролите, опазване на личната информация, разпознаване на заплахи и т.н.

2.2. Конкретни (специфични) цели:

1) Осигуряване на достъп до електронни образователни ресурси и съдържание, софтуер за професионално обучение и за администриране и управление на учебния процес;

2) Внедряване на модерни технологии за осигуряване на съвременна образователна среда в процеса на обучение в институциите от системата на предучилищното и училищното образование (ПУО);

3) Осигуряване на свързаност и средства за интернет на всички училища и средства за развитие, поддръжка и свързаност на опорната мрежа; разширяване на възможностите на дата центровете на МОН за предоставяне на съвременни облачни услуги за нуждите на българското образование.

4) Подобряване на мерките за защита на дейности от обществен интерес, свързани с гарантирането на обективното провеждане на държавните зрелостни изпити (ДЗИ) и националните външни оценявания (НВО). Целта е осигуряване на по-ефективна превенция на нарушенията и осигуряване на обективност при провеждането на изпитите в съответствие с чл. 54а, чл. 82а и Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Изпълнението на специфичните цели ще допринесе за:

- Разширяване на възможностите на единната опорна високоскоростна мрежа за нуждите на образованието и науката, свързваща МОН, регионалните управления на образованието и образователните институции; цялостна интеграция с инфраструктурата на регионалните управления на образованието;

- Осигуряване на високо ниво на надеждност на услугите, предоставяни от центровете за данни и услуги на МОН;
- Осигуряване дейността на център за мониторинг, предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ проекти и приложения. В центъра за мониторинг се извършва наблюдение на различните процеси, отнасящи се до използване и работоспособност на безжичните мрежи, системите за контрол на достъпа, контрол по време на ДЗИ и др. Необходими са разходи за обезпечаване на техническа поддръжка и HelpDesk за контрол и управление на тези процеси в помощ на училищните администратори;
- Осигуряване на съвременна образователна среда, която да гарантира единен подход при прилагането на ключови компетентности в сферата на формалното образование и неформалното обучение;
- Разширяване на достъпа до облачни ИКТ образователни ресурси; Подпомагане системата на предучилищното образование чрез внедряване на модерни средства за обучение;
- Създаване на специализирана подкрепяща среда в училищата – достъпност на информацията и улесняване на комуникацията за ученици със специфични нарушения на способността за учене – с дислексия, дисграфия и дискалкулия, както и достъпност на средствата за допълваща и алтернативна комуникация (ДАК), предназначени за ученици с физически увреждания и двигателни ограничения, както и за невербални ученици със специални образователни потребности;
- Подпомагане обновяването на училищната ИКТ среда чрез осигуряване на интернет свързаност, закупуване на иновативен хардуер и модерно оборудване в съответствие с изработена от МОН процедура и критерии за кандидатстване, изграждане на Wi-Fi зони и др.; осигуряване на облачни услуги (IaaS, PaaS, SaaS), софтуер за професионално обучение, софтуерни продукти за администриране и управление на учебния процес за нуждите на системата на образованието и подкрепа на съпътстващите дейности по внедряването и ползването им;
- Подобряване на мерките за видеоконтрол и видеонаблюдение ще допринесе за осигуряване на по-ефективна превенция на нарушенията и осигуряване на обективност при провеждането на ДЗИ и НВО в съответствие с чл. 54а, чл. 82а и Наредба № 11/01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

2.3. Обхват на програмата:

Национален обхват в сферата на институциите на предучилищното и училищното образование, регионалните управления на образованието, общините, Министерството на образованието и науката (МОН).

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

За всяка една от специфичните цели са дефинирани следните показатели за изпълнение, както следва:

- Осигурен достъп до софтуер за администриране и управление на учебния процес на всички одобрени кандидати – 100%;
- Брой образователни институции с осигурен софтуер за професионално обучение – 60 училища;
- Брой образователни институции със закупени крайни устройства - мобилни компютри, таблети, работни станции и съвременни интерактивни дисплеи с вградени компютърни модули за обучение в класните стаи – 100;
- Брой образователни институции с осигурени средства за интернет свързаност – 100% от кандидатстващите държавни и общински училища, ДЛЦ, ЦПЛР и ЦСОП и 28 РУО;
- Брой образователни институции с изградени/доизградени WiFi мрежи – 10.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование на бюджетна издръжка, регионалните управления на образованието, общините и Министерството на образованието и науката.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Изградена трайна и сигурна високоскоростна свързаност, интегрираща регионалните комуникационни центрове с центровете за данни, иновативни ресурси и съдържание на МОН, свързвайки ги към електронната съобщителна мрежа на държавната администрация.
- Развитие на единната входна точка за достъп до облачни ИКТ образователни ресурси и услуги чрез разширяване и укрепване на центровете за данни и образователно съдържание и централизиране на всички образователни ресурси, регистри и услуги,

укрепване и конфигуриране на сървърната и дисковата инфраструктура за предоставяне на информация и услуги за училищата.

- Функциониращ център за мониторинг, предоставящ възможност за наблюдение и контрол на използваните от МОН и финансираните по НП „ИКТ в системата на предучилищното и училищното образование“ проекти и приложения. Осигурени техническа поддръжка и HelpDesk за контрол и управление на ИТ процеси в помощ на училищните администратори.
- Внедрени модерни технологии за обучение в институциите от системата на предучилищното образование.
- Възможност за предоставяне на ИКТ услуги на училищата чрез ресурси, поддържани в облачна хибридна среда.
- Осигурена интернет свързаност на училищата и центровете за подкрепа на личностно развитие на бюджетна издръжка.
- Внедрени иновативни софтуерни решения за управление и подобрение на учебния процес и осигуряване на възможности за съвместна работа от разстояние и в хибридна среда, вкл. и чрез използване на инструменти на изкуствен интелект; осигурен софтуер за професионално обучение и подкрепа на съпътстващите дейности по използването му като част от образователния процес.
- Осигурено високо ниво на мрежова и информационна сигурност във WAN мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции. Обновени центрове за данни, предоставящи облачни и е-услуги и съдържание, обслужващи институциите от системата на предучилищното и училищното образование в страната.
- Създадена специализирана подкрепяща среда в училищата – достъпност на информацията и комуникацията, за ученици със специфични нарушения на способността за учене – с дислексия, дисграфия и дискалкулия, чрез осигурени технически средства и софтуери, подпомагащи обучението на ученици със специфични нарушения на способността за учене – с дислексия, дисграфия и дискалкулия, както и чрез средства за ДАК.
- Осигурена защита на дейности, свързани с правилното провеждане на държавните зрелостни изпити и националните външни оценявания.

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: **7 500 000 евро**.

За разпределението на бюджета по дейности от националната програма министърът на образованието и науката утвърждава план-сметка.

В процеса на изпълнение на Програмата се допуска извършване на компенсирани промени между сумите за отделните дейности.

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Министерството на образованието и науката (МОН), регионалните управления на образованието, общините, държавните и общинските институции в системата на предучилищното и училищното образование. В общините с районно деление правомощията за кандидатстване по Националната програма могат да бъдат делегирани на кметовете на райони.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ - 31.12.2026 г.

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Дейностите, които изискват отчитане от страна на бенефициентите, се извършват през универсалните електронни профили за системата на образованието @edu.mon.bg в платформата на националните програми на МОН (https://np.mon.bg/).

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по Националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 10.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Дейности
Дейност 1. Разширяване на възможностите на дата центровете на МОН за предоставяне на съвременни облачни услуги за нуждите на българското образование, както и на дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им. Техническо обслужване, синхронизация на профилите и администриране на интегрираните облачни платформи и устройства за обучение в електронна среда. Осигуряване дейността на мониторинг център на МОН с техническа поддръжка и HelpDesk.
Дейност 2. Закупуване на интерактивно мултимедийно оборудване или иновативен хардуер и софтуер за институциите от системата на предучилищното образование, както и подкрепа на съпътстващите дейности по използването им като част от образователния процес.
Дейност 3. Закупуване/предоставяне на средства за оборудване за фронтално обучение, иновативен хардуер, интерактивно мултимедийно оборудване и въвеждане на ИКТ за нуждите на училищното образование.
Дейност 4. Подкрепа за осигуряване на достъпност на информацията и комуникацията на ученици със специфични нарушения на способността за учене – с дислексия, дисграфия и дискалкулия, както и чрез средства за ДАК, предназначени за ученици с физически увреждания и двигателни ограничения и за невербални ученици със специални образователни потребности.
Дейност 5. Внедряване на иновативни софтуерни решения за управление на учебния процес и осигуряване на възможности за съвместна работа от разстояние и в хибридна среда, вкл. и чрез използване на изкуствен интелект; внедряване на софтуер за професионално обучение и подкрепа на съпътстващите дейности по използването му като част от образователния процес; подкрепа на дейности по електронно администриране и управление на учебния и административния процес.
Дейност 6. Осигуряване на свързаност и средства за интернет на държавните и общинските училища, Държавния логопедичен център и центровете за подкрепа на личностно развитие (ЦПЛР), както и средства за развитие и поддръжка на опорната мрежа. Внедряване на модерни технологии за управление на WAN

мрежата на МОН, прилежащите регионални структури и образователните институции.
Дейност 7. Изграждане/доизграждане на WiFi мрежи за нуждите на държавните и общинските училища и изграждане на нови WiFi зони, както и дейности, свързани с обезпечаване на работоспособността им.
Дейност 8. Осигуряване на видеонаблюдение и видеоконтрол при провеждане на сесии на държавните зрелостни изпити и националните външни оценявания.
Дейност 9. Мониторинг.

Сроковете за изпълнение на всички дейности са до 31.12.2026 г.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

Финансовите средства, предоставени на образователните институции по дейностите, за които това е предвидено, са целеви и се разходват до края на календарната година.

За класираните предложения Министерството на образованието и науката осигурява и предоставя необходимата техника или еднократно чрез финансиращия орган необходимите средства за изпълнение на дейността.

Институциите, извършващи финансови разходи по Програмата, са длъжни да водят точна и редовна финансова документация при спазване на националното законодателство в областта на финансовото управление и контрол. Отчетните документи се прикачват от финансираните институции в платформата на Националната програма.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Сроковете по отделните дейности, условията и редът за предоставяне на финансиране и критериите за оценка се утвърждават като правила за изпълнение на НП ИКТ от министъра на образованието и науката и се оповестяват на интернет страницата на МОН.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Кандидатстването на бенефициентите по съответните модули се извършва по електронен път чрез платформата на националните програми на адрес https://np.mon.bg.

Оценяването се извършва от комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката, която разглежда, оценява и класира постъпилите проекти и представя на министъра на образованието и науката предложение за финансиране на класираните проекти в срок от 70 дни след крайната дата за приемането на проектните

предложения. Списъкът на кандидатствалите с проекти и одобрени за финансиране институции се публикува на електронната страница на МОН.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Дейностите, които изискват отчитане от страна на бенефициентите, се извършват през универсалните електронни профили за системата на образованието @edu.mon.bg в платформата на националните програми на МОН (https://np.mon.bg/).